



КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО СЕПАРАТИЗМУ**

Освітньо-професійна програма Політологія
спеціальність 052 Політологія
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
освітній ступінь магістр

Розробник:

Приходько Сергій,

к. політ. н., доцент, доцент кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін



Гарант ОПП:

Некряч Анастасія,

д. політ. н., професор, професор кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін



Назва навчальної дисципліни	Проблеми сучасного сепаратизму вибірковий компонент ОПП
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Приходько Сергій, к. політ. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Контакти: ауд. 458, навчальний корпус № 4 e-mail: serhii.prykhodko@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/prihodko-sergiymikolayovich
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Спеціальність	052 Політологія
Попередні умови для вивчення дисципліни	«Кратологія», «Державна політика», «Актуальні проблеми сучасної політики», «Світова політична історія», «Політична регіоналістика»

1. Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів знань з теорії і практики сучасного політичного сепаратизму, передумов виникнення і розвитку сепаратистських тенденцій, особливостей сепаратистських рухів в Україні та різних регіонах світу.

Основні завдання навчальної дисципліни: засвоєння здобувачами вищої освіти знань щодо феномену сепаратизму в його історичному становленні, його форм і видів; зовнішніх і внутрішніх чинників, які сприяють поширенню сепаратизму; особливостей сепаратистських рухів в сучасних умовах; формування компетентностей емпіричного дослідження проблем сепаратизму.

загальні компетентності	спеціальні компетентності	програмні результати
ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. ЗК 09. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.	СК 03. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів. СК 04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. СК 06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому,	ПРН 02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань. ПРН 04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень. ПРН 06. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.. ПРН 08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї

	національному, європейському та глобальному рівні.	та	міждисциплінарних напрямів з урахуванням економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.
--	--	----	---

Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Поняття та сутнісні характеристики політичного сепаратизму.
- Тема 2. Передумови виникнення та розвитку політичного сепаратизму.
- Тема 3. Етнічні та регіональні аспекти сепаратизму.
- Тема 4. Етнополітичні конфлікти як прояв сепаратизму.
- Тема 5. Шляхи розв'язання проблеми сепаратизму.
- Тема 6. Регіональна політика як засіб подолання сепаратизму.
- Тема 7. Сепаратизм в країнах світу.
- Тема 8. Сепаратистські тенденції в Україні.

2. Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120.

Кількість кредитів – 4.

Форма семестрового контролю – залік.

3. Політика оцінювання

Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf> та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/4518/etychnyy-kodeks.pdf>.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Максимальна/мінімальна кількість балів за програмними результатами

Програмні результати	Мін балів за програмними результатами навчання	Мах балів за програмними результатами навчання
ПРН 02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	15	25
ПРН 04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на	15	25

досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень.		
ПРН 06. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів..	15	25
ПРН 08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.	15	25

Форми оцінювання та методика нарахування балів

Форми оцінювання результатів навчання	Методика нарахування балів
виступи на семінарах	1 виступ (5 балів)×12 занять = 60 балів
розв'язування тестів	1 бал×12 тестових завдань=10 балів
виконання завдань самостійної роботи	2 бали×8 завдань=16 балів
написання реферату	12 балів

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	Виступи на семінарах	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи	Реферат	
Тема 1. Поняття та сутнісні характеристики політичного сепаратизму.	5	-	2	-	7
Тема 2. Передумови виникнення та розвитку політичного сепаратизму.	5	-	2	-	7
Тема 3. Етнічні та регіональні аспекти сепаратизму.	10 (5+5)	-	2	-	12
Тема 4. Етнополітичні конфлікти як прояв сепаратизму.	10 (5+5)	-	2	-	12
Тема 5. Шляхи розв'язання проблеми сепаратизму.	10 (5+5)	-	2	-	12
Тема 6. Регіональна політика як засіб подолання сепаратизму.	5	-	2	12	19
Тема 7. Сепаратизм в країнах світу.	10 (5+5)	-	2	-	12
Тема 8. Сепаратистські тенденції в Україні.	5	12	2	-	19
Разом	60	12	16	12	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Дівак В. Сепаратизм як феномен сучасної політики: політологічні та правові аспекти. Київ: Логос, 2010. 224 с.
2. Міжнародний досвід боротьби із сепаратизмом: висновки для України: аналіг. доп. / О. О. Резнікова, А. О. Місюра, С. В. Дрьомов, К. Є. Войтовський. Київ: НІСД, 2016. 52 с.
3. Політико-правові механізми запобігання сепаратизму в демократичному суспільстві: наук. зап. / [Кресіна І. О. та ін.]. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2014. 143 с.
4. Прохоренко І. Л. Европейская интеграция и проблема сепаратизма в государствах-членах Европейского Союза. Москва: ИМЭМО РАН, 2018. 93 с.
5. Світова гібридна війна: український фронт. Монографія. За заг. ред. Горбуліна В. П. Київ: НІСД, 2017. 496 с.
6. Сепаратизм в политической жизни современной Европы / [под ред. П.Е. Канделя]. Москва: Ин-т Европы РАН, 2015. 88 с.

Допоміжні

1. Литвиненко К. О. Становлення та динаміка поширення сепаратистських рухів в окремих регіонах України. Гілея: науковий вісник. 2016. Вип. 114. С. 384-389.
2. Мацієвський Ю., Бородавко Т. Причини сепаратизму на Донбасі: зовнішні та внутрішні чинники. Острог, 2016. URL: http://cpr.oa.edu.ua/wp-content/uploads/2016/04/On-Seapratism_Matsiyevsky_Borodavko.pdf
3. Олішевська В. В. Сепаратизм: сутність, зміст, основні підходи. Інвестиції: практика та досвід. 2013. № 5. С. 150-152.
4. Пономарьова І. Специфіка сепаратистських рухів у країнах Європейського Союзу. Політичний менеджмент. 2012. № 1-2. С. 235-243

5. Потенціальні загрози регіонального сепаратизму в Україні. Аналітична записка НІСД. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/gumanitarniy-rozvitok/potencialni-zagrozi-regionalno-go-separatizmu-v-ukraini>
6. Рахмайлов В. В. Сепаратизм і націоналізм: проблема співвідношення. Грані. 2014. № 7. С. 88-95.
7. Рябінін Є. Екзогенні чинники посилення процесів сепаратизму. Зовнішні справи. 2017. URL: <http://uaforeignaffairs.com/ua/ekspertna-dumka/view/article/ekzogeni-chinniki-posilennja-procesiv-separatizmu/>.
8. Dayton R. Separatism, globalization and the European Union. Miami-Florida European Union Center of Excellence. February 2015. Vol. 15. № 1. 10 p. URL: http://aei.pitt.edu/74525/1/Dayton_SeparatismGlobalizationEU.pdf.

Інформаційні ресурси

1. Сепаратизм в Європі: причини, осередки. URL: <https://ukr.agromassidayu.com/separatizm-v-evrope-prichini-ochagi-view-516076>
2. Сайт альманаху «Грані». URL: <http://www.grani.org.ua/>
3. Сайт журналу «Віче». URL: <http://www.viche.info/>
4. Сайт журналу «Нова парадигма». URL: <http://www.novaparadigma.org.ua/>
5. Сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL: <http://www.ipiend.gov.ua/>
6. Сайт наукового вісника «Гілея». URL: <http://www.gileya.org.ua/>
7. Сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
8. Сайт Національної Парламентської бібліотеки України. URL: <http://www.nplu.kiev.ua/>
9. Сайт Українського незалежного центру політичних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ucipr.kiev.ua/>
10. Сайт Українського центру політичного менеджменту. URL : <http://www.politik.org.ua/>
11. Сайт міжнародного центру перспективних досліджень URL: <http://www.icps.kiev.ua/library>